

GUIA DOCENT DE L'ASSIGNATURA

Titulació acadèmica		Baccalaureatus in Theologia				
Assignatura		4EN20I Cartes paulines i cartes catòliques				
Any	2022-2023	Curs	4rt Teologia	Valor lectiu	6 ECTS	
Període lectiu	Primer semestre	Hores setmanals		4	Àrea	Primer cicle
Professor/a	Marcos Aceituno			Llengua	Català	

Descripció/Justificació

«Sant Pau mai no interpreta [la seva crida] com una conversió. Hi ha moltes hipòtesis, però al meu entendre la raó és molt òbvia. Aquest gir de la seva vida, aquesta transformació de tot el seu ésser no va ser fruit d'un procés psicològic, d'una maduració o evolució intel·lectual i moral, sinó que va venir de fora: no va ser fruit del seu pensament, sinó de la trobada amb Jesucrist. En aquest sentit no va ser només una conversió, una maduració del seu "jo"; va ser la mort i la resurrecció per a si mateix: una de les seves existències va morir i una de nova va néixer amb el Crist ressuscitat. De cap altra manera es pot explicar aquesta renovació de Sant Pau. Les anàlisis psicològiques no poden aclarir ni solucionar el problema. Només l'esdeveniment, la forta trobada amb Crist, és la clau per entendre el que va passar: la mort i la resurrecció, la renovació per part de qui s'havia revelat i parlat amb ell. En aquest sentit més profund podem i hem de parlar de conversió. Aquesta reunió és una autèntica renovació que ha canviat tots els seus paràmetres. Ara pot dir que el que per a ell va ser una vegada essencial i fonamental, ara [...] ja no és "guany" sinó pèrdua, perquè ara només compta la vida a Crist.» (BENET XVI, *Audiència general* [03-09-2018]).

Requisits i orientacions prèvies

- Com a requisits previs:
 - Haver cursat Introducció al Nou Testament.
 - Coneixements de grec bíblic neotestamentari, cursats en Grec A1, A2 i B1.
 - Coneixement, en grau almenys mínim, dels personatges bíblics implicats en la matèria, a saber: Pau, Pere, Joan, Jaume i Judes, germans del Senyor.
- Com a orientacions prèvies:
 - Familiarització suficient amb l'epistolari paulí.
 - Familiarització suficient amb l'epistolari catòlic.

Objectius:

- Descriure els esdeveniments més assenyalats de la vida de Pau.
- Reconèixer les persones més significatives de la vida i ministeri paulins.
- Conèixer l'epistolari paulí.
- Identificar-ne els trets exegetics i teològics fonamentals.
- Conèixer l'epistolari catòlic.
- Identificar-ne els trets exegetics i teològics fonamentals.

Competències

Competències transversals (genèriques):

- Comunicació lingüística
- Competència digital
- Competència artística
- Aprendre a aprendre
- Interacció amb el món físic

6. Social i ciutadana
7. Iniciativa personal
8. Religiosa

Competències específiques:

1. Competència lingüística: principals termes teològics grecs del món paulí i epistolari catòlic.
2. Competència crítica (iniciativa personal): reconstruir el context històrico-polític del món paulí.
3. Competència religiosa: traducció en llenguatge teològic dels conceptes tècnics i científics deduïts de la literatura paulina i catòlica.
4. Competència artística: identificació del gènere epistolar, retòric i les seves conseqüències en el discurs teològic dels autors bíblics en qüestió.

Continguts

CONCEPTES (seqüenciat per parts i unitats didàctiques):

I. QÜESTIONS INTRODUCTÒRIES: SANT PAU EN EL SEU CONTEXT

Sant Pau: una (re)construcció biogràfica

Presentació panoràmica de l'epistolari paulí: aproximació crítica i canònica.

- Primera Tessalonicencs
- Primera Corintis
- Gàlates
- Segona Corintis
- Romans
- Filipencs
- Filèmon
- Colossencs i Efesis
- Segona Tessalonicencs
- Epistolari a Timoteu i Titus
- Apèndix: Hebreus

Teologia paulina. L'*evangelion* de Déu:

- Déu, Pare de nostre Senyor Jesucrist
- Jesucrist s'ha lliurat perquè ens estima
- Esperit Sant i Església
- Esperit Sant i antropologia
- Esperit Sant: ètica i escatologia

II. EXEGESI HISTÒRICA, LITERÀRIA I TEOLÒGICA DE PRIMERA CORINTIS

III. CARTES APOSTÒLIQUES

Carta de Jaume

Primera carta de Pere

Cartes de Judes i Segona de Pere

Teologia de les cartes apostòliques

V. PREPARACIÓ PER L'EXAMEN

Exposició oral de treballs

PROCEDIMENTS

1. Lectura analítica i sintètica dels fragments més significatius del corpus paulí i cartes catòliques.
2. Treball personalitzat d'estudi i d'investigació.

3. Constitució d'equips de treball.
4. Elaboració de treball escrit.
5. Diàleg de reflexió conjunta i aprofundiment.
6. Explicació, descripció i demostració de continguts en l'aula.

ACTITUDS

1. Identificar, processar i sintetitzar informació sobre Pau i la teologia paulina bàsica.
2. Suspendre judicis en absència d'informació científicament contrastada sobre Pau i el món paulí i de les cartes catòliques.
3. Aplicar els principis de la metodologia històrico-crítica i altres complementàries.
4. Tractar de manera reflexiva i crítica les diverses situacions de la biografia paulina, encaixant-les en el missatge paulí del *corpus* paulí i de les cartes catòliques.

Metodologia d'ensenyament-aprenentatge

1. Exposició magistral de continguts conceptuals i procedimentals bàsics
2. Elaboració de treball individual
3. Elaboració de treball grupal
4. Assistència a la tutoria individual
5. Assistència a la tutoria grupal

Avaluació

Criteris d'avaluació:

1. *Inicial*: Prendre en consideració, per via de diàleg, del coneixement previ sobre Pau i l'epistolari catòlic, així com dels interessos que suscita aquesta matèria en llur procés d'aprenentatge.
2. *Sumativa*: Per mitjà de la presencialitat, constatar el grau de solidesa en l'adquisició del continguts i de l'avenç processual de l'alumnat.
3. *Continuada*: Seguiment en l'atenció del desenvolupament de la matèria i disposició adient en l'apartat de treball personal.
4. *Tutorial*: Entrevistes grupals i individuals amb l'alumnat per tal de donar resposta especialitzada als interessos comuns i particulars de l'alumnat.
5. *Final*: Confecció d'un treball, a mode de TFG, on es constati la maduresa en l'assoliment dels objectius pedagògics de la matèria.

Tècniques d'avaluació:

1. Presencialitat en l'exposició magistral
2. Grau de participació activa en l'assoliment dels coneixements (preguntes, diàleg, debat)
3. Elaboració d'un treball individual
4. Entrevista individualitzada amb el docent
5. Entrevista col·lectiva, per grup de persones amb interessos similars
6. Prova oral final de caràcter avaluatiu

Bibliografia

- BARBAGLIO, G., *Pablo de Tarso y los orígenes cristianos*, Salamanca: Sígueme, 1989.
- , *La teología de san Pablo*, Salamanca: Secretariado Trinitario, cop. 2005.
- , *Jesús de Nazaret y Pablo de Tarso: confrontación histórica*, Salamncna: Secretariado Trinitario, cop. 2009.
- CARREZ, M. – *et al.*, *Cartas de Pablo y Cartas Católicas* (Introducción a la lectura de la Biblia, 8), Madrid: Cristiandad, 1985.
- DUNN, J.D. G., *The Theology of Paul the Apostle*, Grand Rapids, MI: Eerdmans, 2006.
- GNILKA, J., *Pablo de Tarso. Apóstol y testigo*, Herder: Barcelona, 2009.

KUSS, O., *Carta a los hebreos*, Barcelona: Herder, 1977.

SÁNCHEZ BOSCH, J. *Escritos paulinos* (Introducción al Estudio de la Biblia 7), Estella: Verbo Divino, 1998.

———, *Mestre dels pobles. Una teologia de Pau, l'Apòstol* (Col·lectània Sant Pacià 80), Barcelona: Facultat de Teologia de Catalunya, 2003.

TUÑÍ, J.-O., *Escritos joánicos y cartas católicas* (IEB 8), Estella: Verbo Divino, 1997.